

Gruppesamtaler i Follo-regionen og Indre Østfold

Hva kan en uke i januar fortelle oss om skolehverdagen for elever og lærere?

Skoler og lærere er godt drillet i trafikklysmodellen, men for mange endringer på kort tid er utfordrende for både lærere og elever.

STATISTIKK | Sist endret: 15.03.2021

Hovedfunn

- Skoler og lærere er godt drillet i trafikklysmodellen.
- For mange endringer på kort tid gjør det utfordrende å drive skole.
- Infrastrukturen for digital hjemmeskole er på plass.
- Mange elever mangler et sted å jobbe i fred.
- Dynamikken i det fysiske klasserommet er avgjørende for mange elevers læring.

- Det er store konsekvenser for læring og trivsel også på rødt nivå.

Gruppesamtaler i Follo-regionen og Indre Østfold

Dette case-studiet av skoler i Follo-regionen og Indre Østfold gir et øyeblikksbilde av en kort periode i et avgrenset geografisk område. Likevel kan samtalen fortelle oss mye om hva som er annerledes nå sammenlignet med mars 2020, og hvordan strenge smitteverntiltak påvirker elever og lærere. Mange av funnene støttes også i annen forskning som er gjennomført dette året.

En uforutsigbar skolehverdag

Stadige endringer og knappe tidsfrister skaper en uforutsigbarhet som gjør det vanskelig å planlegge for god opplæring. Stort innslag av hjemmeskole gjør at elevene mister gnist og motivasjon, og at lærerne mister den kontakten med elevene som de ønsker.

I tiden etter at skolene åpnet igjen våren 2020, har smittesituasjonen vært ganske ulik rundt omkring i landet. Noen steder har man hatt lav smitte og en stabil skolehverdag på gult nivå mens man andre steder hatt mer smitte og tilsvarende mer omfattende smittetiltak, og mange endringer. Vi er igjen i en situasjon med høyt smittetrykk, særlig i deler av landet. I vurderingen av ulike tiltak må myndighetene håndtere en rekke dilemmaer mellom barn og unges læring, psykiske helse og hensynet til å stoppe smittespredningen.

Skoler og lærere har fått flere verktøy og mer erfaring med å håndtere ulike smittevernnivåer. Skolene var ikke nedstengt like lenge som i mars og april 2020. Samtidig ser vi at flere av de samme utfordringene man så da, også gjør seg gjeldende med hjemmeskole av kortere varighet. Intervjuene viser at det å finne den rette balansen mellom å være mest mulig på skolen og forutsigbarhet og trygghet for elever og lærere kan være utfordrende.

Både før og etter januar 2021 har også andre områder i landet blitt berørt av nedstengninger og strenge tiltak. Tallene og historiene fra Østlandsområdet gir viktig kunnskap og innblikk i hvordan lærere og elever opplever smittevernreglene. Det gir blant annet nyttig innsikt når myndighetene reviderer smittevernreglene, og når nye områder blir berørt av smitteutbrudd.

«Vi er ganske godt drillet i koronasystemet nå»

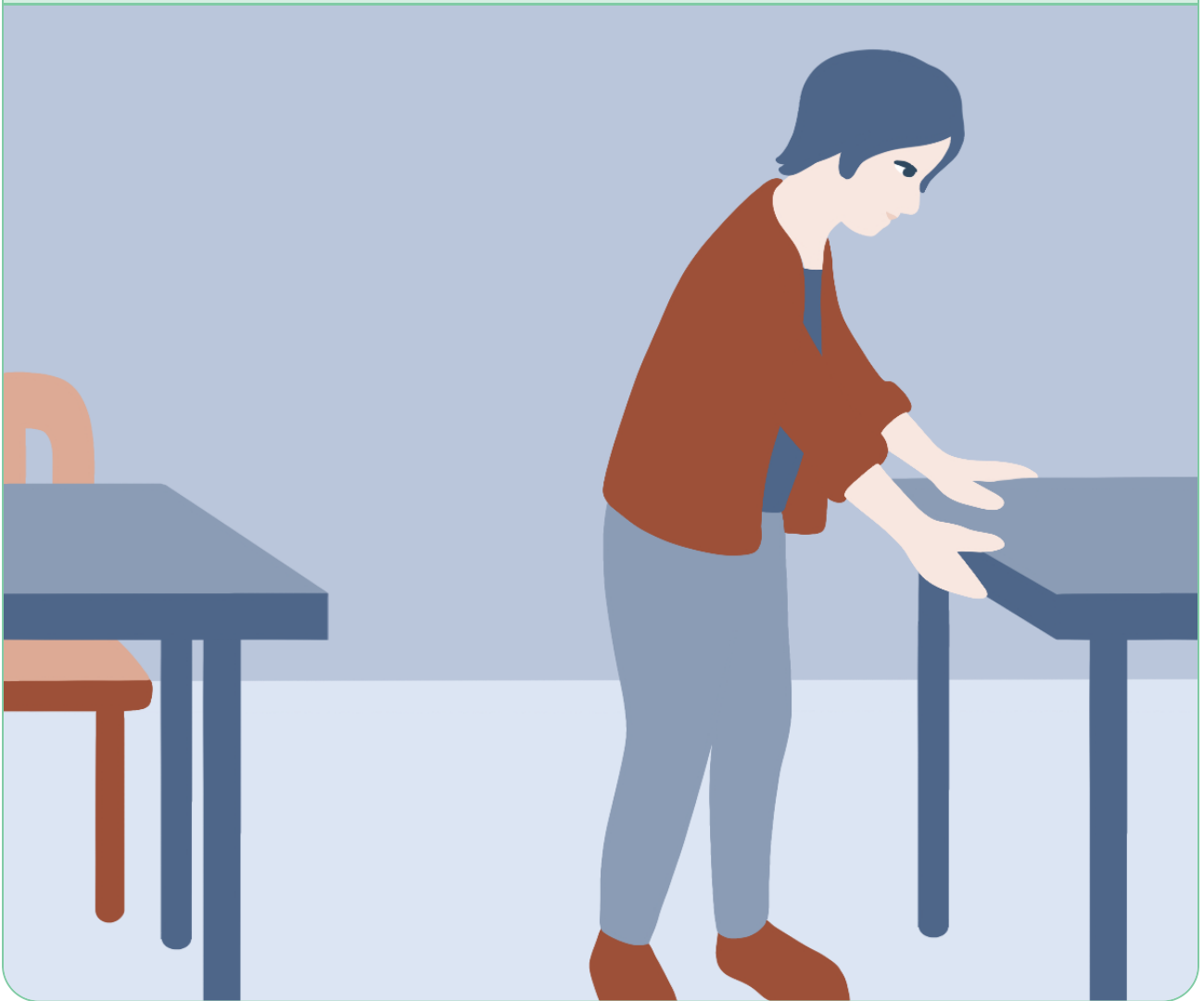
Lærere og elever har blitt tilpasningsdyktige i løpet av det siste året, og har etter hvert fått god kompetanse i å veksle mellom ulike tiltaksnivåer.

Både elever og lærere i de mest berørte områdene på Østlandet har likevel opplevd perioden fra november 2020 til februar 2021 som strevsom og forvirrende, med et særlig trykk etter jul. Mye av den planlagte undervisningen ble satt på vent eller endret, og fortellingene fra lærere og elever illustrerer godt hvordan mange endringer på kort tid er forstyrrende for læring og trivsel.

«Kontaktlæreren vår sier «Nå har vi gul timeplan» «Nå har vi rød timeplan», men jeg vet ikke hva det betyr. Vi vet litt hva det betyr, men vi har ikke definisjonen på det» (elev).

Det ser ut til å være en forskjell mellom ungdomstrinnet og videregående. På videregående har det for mange vært rødt nivå og veksling mellom hjemmeskole og fysisk skole siden november. Det gjør at de i større grad enn på ungdomstrinnet har et verktøysett som tas opp for ulike nivåene, f.eks. «gul, rød og grønn timeplan», og sånn sett er mer forberedt på ren hjemmeskole.

Det er jo myndighetene som bestemmer dette, og sier ifra på en søndag at i morgen blir det rødt nivå. Og da får jo vi litt hjertet i halsen...(lærer).

Samtidig er det også på videregående slitasjen ser ut til å være størst, både blant elever og lærere, fordi situasjonen har vart så lenge.

På ungdomsskolene uttrykker lærerne i større grad en lettelse og energi over å ha kommet seg gjennom den ene uken med hjemmeskole og være tilbake på skolen. Det ser ut som situasjonen har vært langt mer normal på ungdomsskolen, både før og etter de strenge smitteverntiltakene i uke 4.

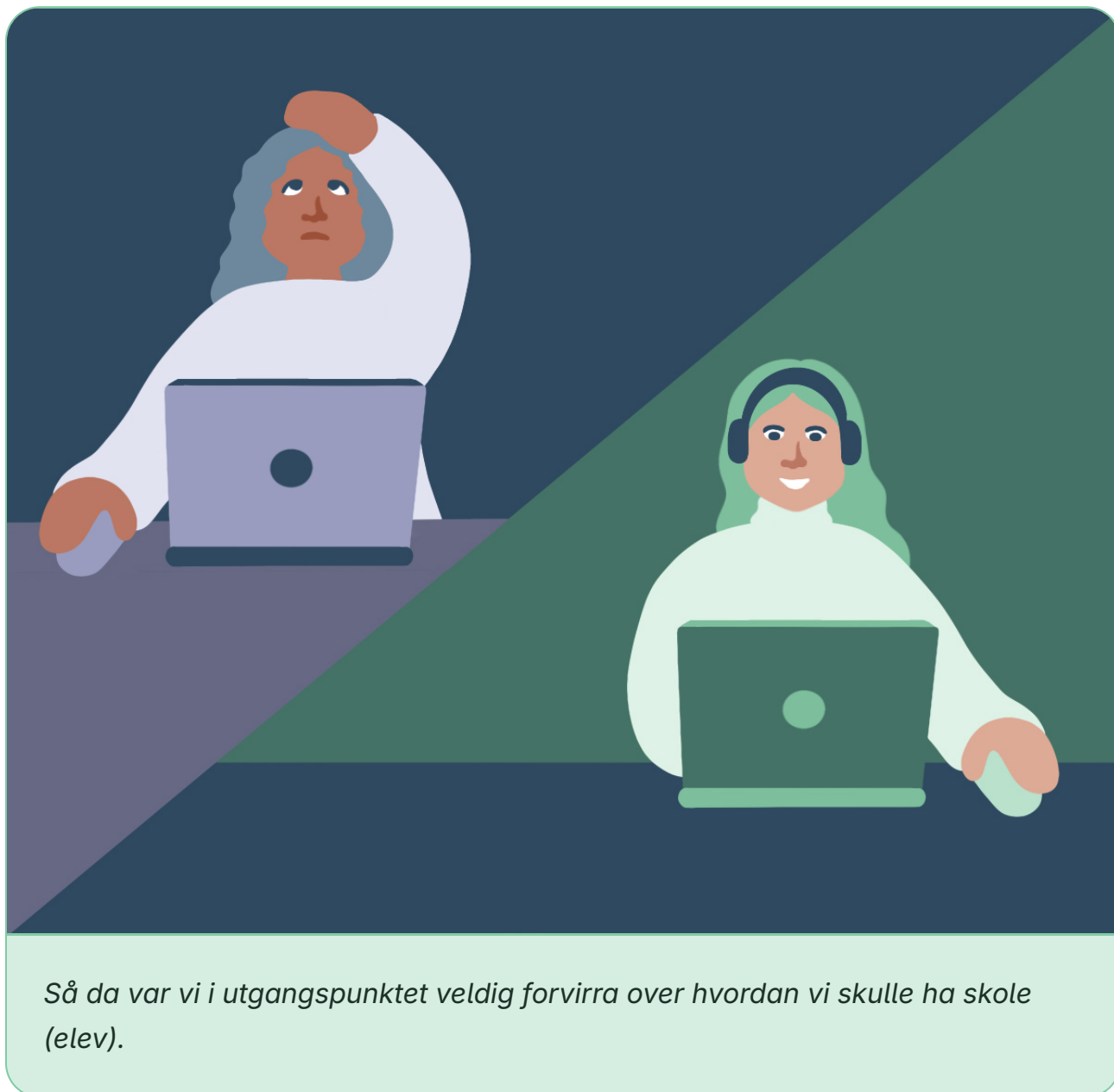
«Det var godstemning denne uken hver eneste dag i klasserommet, når alle var tilbake» (lærer).

«Det er så mye frem og tilbake»

Elevenes beskrivelser av alle endringene i uke 4, forteller mye om hvordan endringene og kommunikasjonen blir opplevd. Elevene tilpasser seg til de ulike

beskjedene de får, samtidig som de lar oss forstå hvor stressende de er å forholde seg til.

«Uke 3 tror jeg vi var på skolen i starten av uka. Nei, vi var hjemme, og så var vi på skolen i slutten av uka. Og så stengte de ned uke 4. Så da hadde vi allerede vært veldig mye fram og tilbake. To dager hjemme og én dag på skolen, og så en dag på Teams, og seinere på skolen igjen. Og så var hele skolen stengt ned uka etter »(elev).

Så da var vi i utgangspunktet veldig forvirra over hvordan vi skulle ha skole (elev).

Fortellingene viser blant annet at det er overgangene til nye smittevernnivåer som er mest krevende, for eksempel å legge om til rødt smittevernsnivå eller ren hjemmeskole på kort varsel, og tilsvarende å skulle endre raskt tilbake til gult nivå. Det er en krevende balansegang. Selv om både elever og lærere prioriterer fysisk tilstedeværelse høyt, er det en tydelig tilbakemelding at det er nødvendig med noe varighet av tiltakene for å sikre en meningsfull skoleuke.

«Det har vært mye frem og tilbake, og det har vært tider der vi ikke visste ... Det verste er når man ikke vet når man skal være tilbake på skolen. Og så er man tilbake på skolen, og så kommer samme runde igjen. Det har vært samme sirkelen» (elev).

Funnene støttes også av undersøkelse i regi av KS fra februar 2021, der kommunale ledere blant annet oppga at det «oppleves belastende for mange lærere å stadig måtte omorganisere seg og undervisningen i tråd med gjeldende råd og anbefalinger, og det går mye tid til logistikk og organisering av driften» (KS 2021).

«Det som gjør stresset ekstra mye, tror jeg, er at det er så mye frem og tilbake. Det er så enkelt. Det jeg hadde tenkt ...Rødt nivå fra tirsdag. Ok, da må vi iallfall ha det ut uken. Ikke begynne å snu på fredag» (lærer).

«Vanlige opplegg fungerer ikke på teams»

Spørreundersøkelsen etter smitteutbruddet i Nordre Follo viste at 82 prosent av grunnskolene og 67 prosent av videregående skoler opplever at de klarer å opprettholde kvaliteten i stor eller like stor grad når opplæringen er hjemme (Utdanningsdirektoratet 2021). Skolene som primært hadde opplæring hjemme, hadde i litt større grad utfordringer med å opprettholde kvaliteten på opplæringen i uke 4.

Lærere og elever uttrykker at mye av undervisningen fungerer greit. Lærerne har lært mye det siste året, for eksempel om hvilke undervisningsformer som fungerer digitalt. Lange fellesøkter fungerer for eksempel dårlig, mens kortere introduksjoner og individuelt arbeid eller gruppearbeid fungerer bedre.

Likevel er både elever og lærere enige om at læringsutbyttet blir dårligere med hjemmeundervisning enn ved fysisk undervisning på skolen. Det handler mye om at man mister dynamikken i klasserommet, som gir energi og gnist til læringsaktivitetene. I tillegg stjeler stadige endringer og avlyste planer energi og motivasjon.

Sammenlignet med mars 2020 forteller flere lærere at de har et mer realistisk forhold til hva man får til med ren digital hjemmeskole, og at det bidrar til å senke stresset både for elever og lærere.

Jeg legger opp til terningkast syv undervisning, ikke terningkast ti (lærer)

«Å ha et sted man kan jobbe i fred»

Den digitale infrastrukturen er i liten grad et tema i samtalene og virker i stor grad å være på plass. Den kvantitative undersøkelsen understøtter også dette funnet. Nærmere 9 av 10 skoler mener de har nødvendig digital infrastruktur, slik som datamaskiner, nettverk, programmer og læringsressurser, til å kunne gi elevene opplæring hjemme. Dette gjelder både for grunnskolene og de videregående skolene (Udir 2021). Den største utfordringen for digital hjemmeskole ser ut til å være dårlig internett. En undersøkelse fra mars 2020 viste at for 35 prosent førte dårlig internett ofte eller noen ganger til at de ikke kunne følge undervisningen (Tønder m.fl 2021)

Det viktigste er kanskje de praktiske utfordringene ved digital hjemmeskole. Mange elever opplever forstyrrelser av foreldre og søsken, og har liten plass å jobbe konsentrert på.

«Og så har du kanskje en lillesøster eller lillebror som skriker ute i gangen, som du ikke vil de skal høre på møtet. Alt sammen sammen er litt vanskelig (elev)»

Samtidig forsvinner stadig flere av de mulighetene elevene har hatt, for eksempel å gå på biblioteket eller gå til en venn for å få nettilgang, litt ro eller samarbeide.

«Og ha et sted man kan jobbe i fred. Hvis ikke det er plass her på skolebiblioteket, så blir man kastet ut. Man kan ikke sitte her. Man må gå og finne et annet sted, og så er det ikke plass, og så kan man ikke jobbe» (elev).

Jeg husker ikke alt fra timene. For plutselig kommer broren min, og så kommer hunden. Sånn er det ikke på skolen (elev).

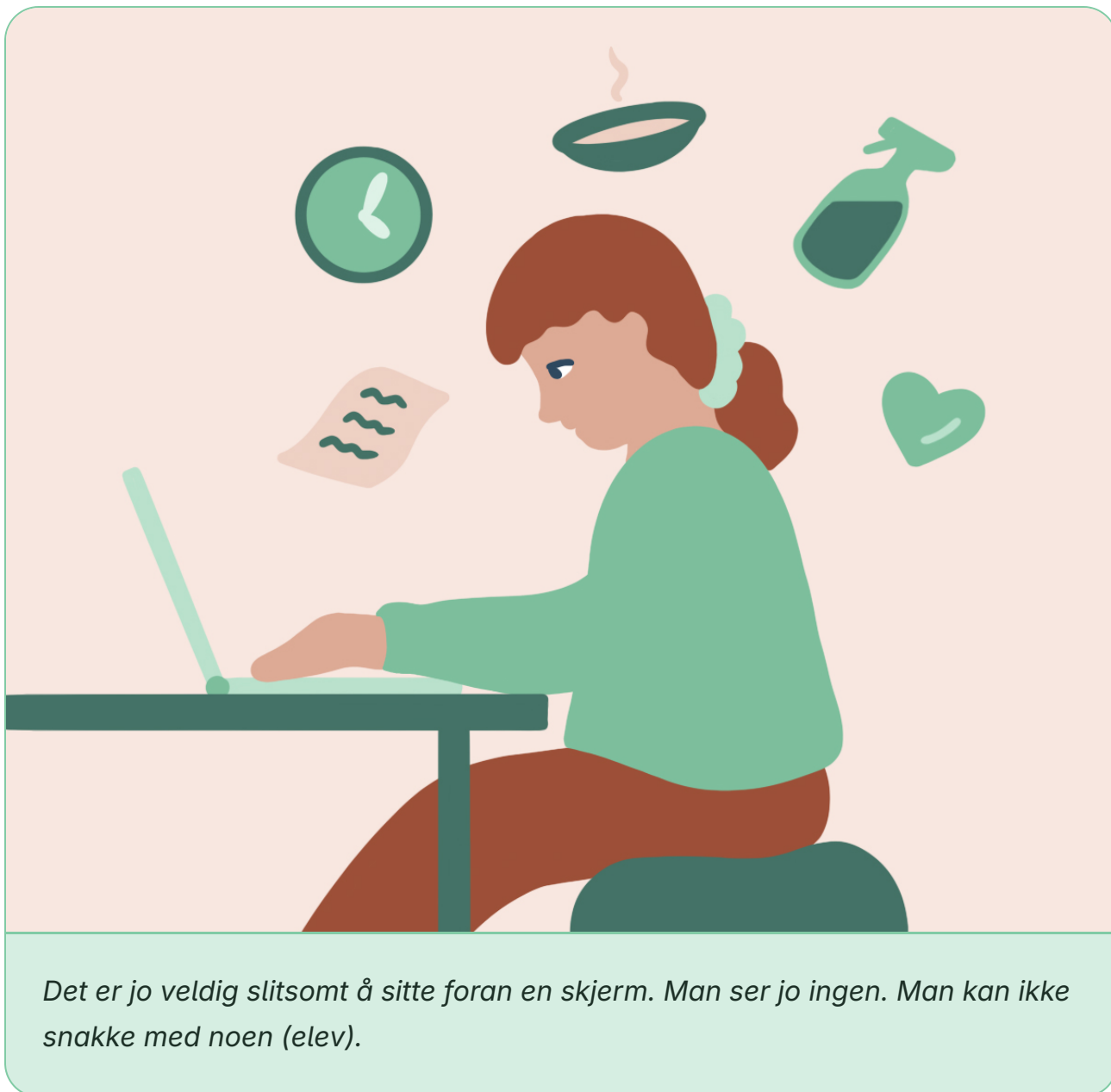
«Den lille gnisten for skolen har blitt borte, føler jeg»

Et forhold som påvirker læringen negativt er, ifølge elevene, at terskelen for å komme i gang med skolearbeidet blir høyere. De får ikke den umiddelbare hjelpen til å komme i gang som klasserommet gir, for eksempel i form av en kjapp prat med sidemannen eller læreren.

«Men når du sitter i timen og får oppgaven, læreren går gjennom oppgaven, du har læreren der, du kan jobbe med oppgaven, du har bøker. Man har de omgivelsene man trenger. Men når man er hjemme, har man bare rommet sitt. Man må bare ta opp pc-en for å jobbe med den, og det er ikke det samme. Det ender opp med at man ser på Netflix eller ... Det å skli ut av skolesituasjonen eller skolesirkelen, er ganske lett når man er for mye hjemme» (elev, videregående)

Det kan gjøre at elevene blir mer slitne, eller at det glipper helt slik at de ikke får gjort oppgavene de skal. Læreren har heller ikke den samme oversikten over klassen som i et klasserom, der de normalt kan se hvem som trenger hjelp. Det er tidkrevende å følge opp elever enkeltvis digitalt.

En større forskningsrapport om videregående opplæring bekrefter at læringsutbytte, trivsel og motivasjon for skolearbeidet for mange ble vesentlig redusert under nedstengingen våren 2020 (Tønder m.fl. 2021). Blant annet svarer 48 prosent av elevene at de ble mindre motivert for skolearbeid da skolene var stengt enn de var før. En undersøkelse fra Danmark viser det samme – elevene opplevde at de lærte mindre og trivdes dårligere da skolene var stengt (Danmarks evalueringsinstitut EVA 2021).

Det er jo veldig slitsomt å sitte foran en skjerm. Man ser jo ingen. Man kan ikke snakke med noen (elev).

«Hjemme var det nesten ingen som rakk opp hånda»

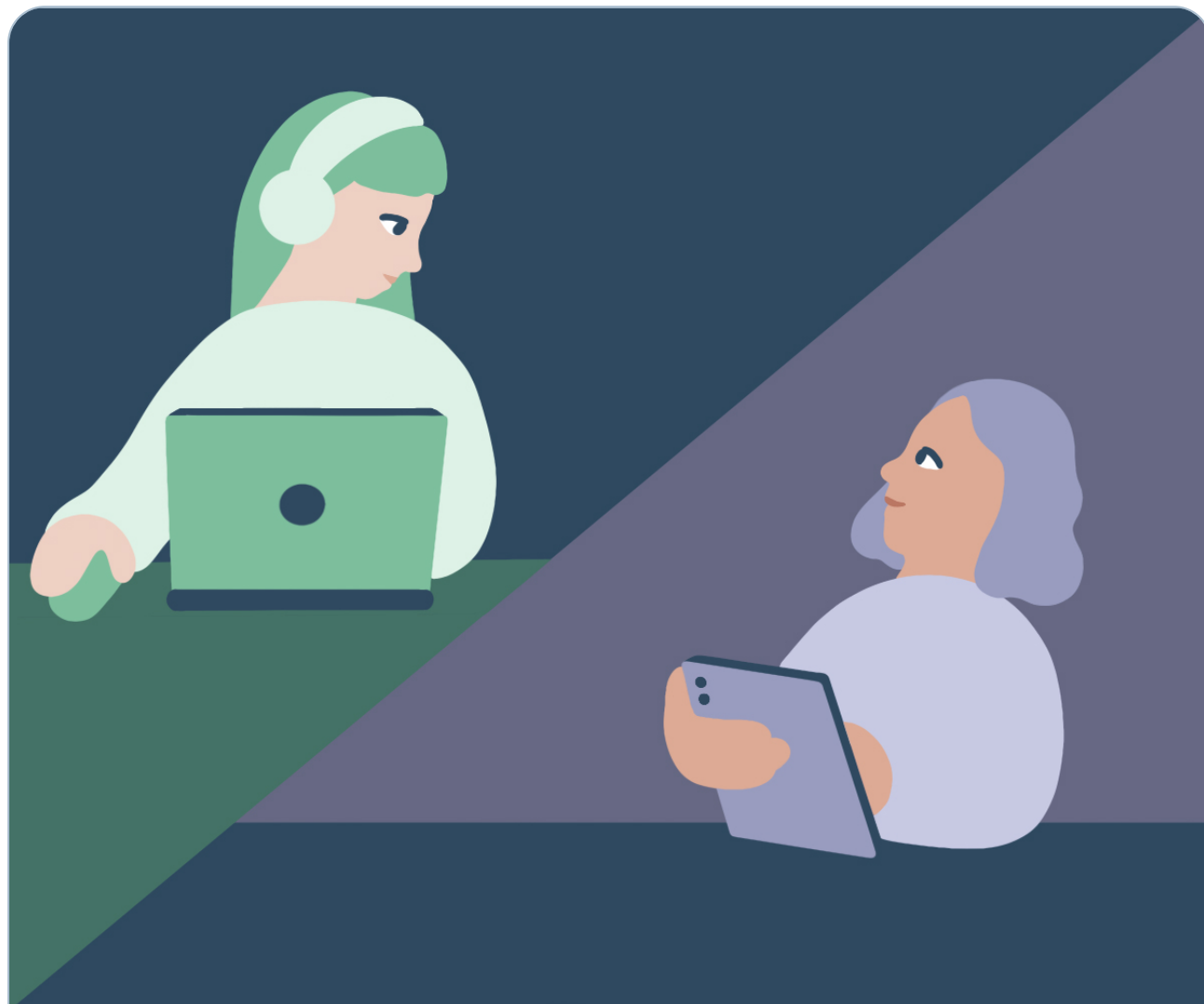
Flere elever uttrykker at de vanligvis lærer mye gjennom muntlig aktivitet og samarbeid, og at det er noe av det som oppleves vanskeligst med hjemmeskole. Klasseromsundervisning på teams blir ofte litt «dødt» - det er vanlig at ingen snakker, og at få eller ingen har kameraet på. Gruppearbeid oppleves også ofte litt mer tvungent og lite fruktbart.

«Jeg ser de ikke og det er nesten ingen som skurr på kamera. Det er dødt og nesten ingen som tar ordet. Vanlige opplegg fungerer ikke på teams» (lærer, ungdomsskolen).»

Flere forteller likevel at dette har blitt litt bedre over tid. Mange lærere har kun korte introduksjoner felles og så jobber elevene enten i grupper eller de jobber alene og får individuell hjelp av lærerne.

«På skolen er det (...) også tryggere å rekke opp hånden, prate i timene. Man har mer den sammenkomsten som er enklere å være muntlig i. Mens hjemme var det nesten ingen som rakk opp hånda» (elev, ungdomsskole).

Også tidligere studier har vist at refleksjon og diskusjon i klasserommet er vanskeligere å gjennomføre digitalt, og at elevene blir mer passive i det digitale klasserommet (Fjørtoft 2020).

Og så skal du prøve å vise det du har skrevet på ark, over Teams, og begynne å peke og sånn, og forklare hvilken side i boka du ser det på siden og sånn. Det går ikke (elev).

«For å være helt ærlig, i starten var det veldig mange oppgaver»

Lærerne vi snakket med opplever at de har et stort ansvar for at elevene lærer og gjør det de skal, også på hjemmeskole. For å kompensere for at den daglige fysiske kontakten er borte, forteller både lærere og elever at det kan bli mange

innleveringsoppgaver, der hensikten blant annet er å sjekke ut at elevene henger med.

«Vi var jo redde for å miste kontrollen på et eller annet vis. I hvert fall følte jeg det. Da de plutselig var hjemme ... I klasserommet har jeg veldig god oversikt og kontroll. Jeg kan lese hvordan de har det og hvordan de jobber. Plutselig hadde jeg ikke det lenger. (...) Så det var nok derfor vi gjorde det, og så ble det litt misforstått kontroll, på et vis» (lærer).

Flere elever forteller at det gjør at ting hopper seg opp, at de ikke blir ferdig med den ene tingen før neste time, og at det ofte gjentar seg gjennom skoledagen. Lærerne er klar over problemstillingen, de sier at de snakker om dette i kollegiet og at skoleledelsen tydelig signaliserer at det ikke skal være for mange leveringer og vurderingssituasjoner totalt sett.

«Så er det liksom å finne den balansen. Hvor mye krav du skal gi til elevene. Samtidig som du jo må fortsette undervisningen. Det skal være forståelsesfullt, men samtidig må det også kreve litt. Det å finne den balansen er ikke alltid like lett» (lærer).

Intervjuene tyder også på at dette har bedret seg litt etter hvert, og at lærerne har blitt flinkere til å slippe kontrollen.

«For å være helt ærlig, i starten var det veldig mange oppgaver. Man våknet, fikk en oppgave. Etter en time fikk man en ny oppgave. Det var ikke store oppgaver. Noen ganger var det det. Men det der med bare å holde styr på at man leverer etter at timen er ferdig, etter den er ferdig, det var veldig mye å holde styr på »(elev).

Dette var også et tydelig funn fra nyere forskning om nedstengningen i mars 2020. Den tidlige fasen etter nedstengingen var preget av at elevene fikk mange skriftlige oppgaver som skulle løses individuelt, men etterhvert ble omfanget justert og undervisningsopplegget ble også noe mer variert (Tønder m.fl 2021).

Eller, de ga oss veldig mye oppgaver, men etter hvert syns jeg de ble litt mer hjelpsomme, kan man si (elev).

Flere studier belyser læreres utfordringer i å følge opp og følge med på elevene faglig og psykososialt under nedstengningen. Mange lærere har savnet flere holdepunkter for å følge opp elevene (Fjørtoft 2020, Kleiven 2020, Gilje m.fl. 2020).

Kombinasjonen av manglende motivasjon og drahjelp fra klasseromssituasjonen og mange skriftlige oppgaver, gjør at mange elever lærer mindre og synes skoledagen blir tung.

«Er det ett fag jeg absolutt vil ha på skolen, så er det matte»

Mange trekker frem matematikk som et fag som fungerer dårlig å undervise i digitalt, fordi det ofte krever en tett individuell oppfølging fra læreren (peking/ vising/ overta blyanten). Det er også et fag som kan være vanskelig på skolen, når man må holde avstand på grunn av smittevernregler.

«Ellers kan jeg si at jeg underviser i matte, og det synes jeg er et veldig vanskelig fag å undervise i digitalt. For det er så utrolig stort spenn på elevene og hva de trenger hjelp til. Det er vanskelig å ta noe felles, og det er vanskelig å hjelpe dem gjennom skjermen» (lærer).

Praktiske fag er også krevende. Det er vanlig at man lar elevene gjøre en del av de praktiske oppgavene hjemme, og deretter har skrevet en rapport. Det har ført til en økt skriftliggjøring av de praktiske fagene, både ved ren hjemmeskole og ved kombinert hjemmeskole og fysisk skole, der det er vanlig å la elevene gjøre de praktiske oppgavene hjemme.

«I mat og helse som er et praktisk rettet fag så har vi prøvd å gi de oppgaver som de kan løse praktisk hjemme. Vi får aldri sett hva de gjør så da må de skrive rapport om det de har gjort » (lærer).

At de praktiske fagene lider mest med hjemmeskole ser man særlig for yrkesfag. Der har det også vært utfordringer med å få til praksis og utplassering i bedrift som ytterligere går ut over den praktiske opplæringen i fagene.

«Dette med avstand...»

Både lærere og elever har forståelse for smittevernreglene og ser ut til å ha gode systemer for å håndtere disse. Samtidig deler de frustrasjon over regler som oppleves som litt vanskelige å få til i praksis, særlig det som går på avstand mellom elevene i løpet av skoledagen. For lærerne er det i tillegg utfordrende å kombinere rollen som smittepoliti med en god relasjon til elevene. En del lærere ser ut til å ha utviklet en pragmatisk linje i noen situasjoner, samtidig som de er nøye i klasseromssituasjonen.

«Det er vanskelig av og til, fordi du må forsvare noe som du egentlig er litt enig i. Hvis du skjønner? Noen elever har rett i det. «Hvorfor kan ikke vi stå ved siden av hverandre og prate i friminuttet? Når vi har hatt gym i timen før. Da spiller vi basket, er ved siden av hverandre og knuffer og holder på» (lærer).

I samtalene kommer flere lærere også inn på at de føler seg utsatt for smitte. Flere sier at de har unngått mye sosialt samvær i året som har gått for å unngå å smitte andre eller ta med seg smitte inn på skolen. Flere nevner også at de normalt sett ikke er bekymret for smitte, men at dagene rett etter skolegjenåpningen i februar var preget av usikkerhet og uro for smitte, blant annet fordi situasjonen var uoversiktlig og at selve nedstengningen ble opplevd som dramatisk.

«Det er mye som jeg synes er helt greit å overholde, som vasking av hender og vasking av pulter. Men dette med avstand ... Nå er nok vi veldig heldige på vår skole, at vi har mulighet til å lage litt avstand. Men mye av det som blir skrevet om, går ikke an å overholde. Man klarer ikke å holde to meter avstand til elevene, eller ha elevene to meter fra hverandre» (lærer).

«Praktiske oppgaver når du sitter fast ved en pult»

Også når man er på skolen er det mange praktiske øvelser som blir vanskelig når avstandsreglene skal overholdes, det gjelder både klassiske håndverksfag og fag som involverer formings- og musikkaktiviteter.

«Og når man ikke kan jobbe praktisk, det er også krevende på rødt nivå, som vi har vært, hvor elevene skal sitte ved pultene sine og ikke bevege seg rundt, ikke kan gå inn i andre klasserom. Det å ha praktiske oppgaver når du sitter fast ved en pult. Det er ikke enkelt» (lærer).

Smittevernrestriksjonene gir også begrensninger i kontakten mellom lærer og elev i selve opplæringssituasjonen, ved at man ikke kan vise og forklare så tett på som normalt. Også her ser det ut som det går mest utover matematikk-faget.

Det å ikke kunne få hjelp av lærerne følte jeg var kjipt. Du kunne likeså godt vært hjemme, jeg følte at jeg fikk like mye hjelp der (...) læreren kunne for eksempel ikke ta i blyanten min og vise meg eksempler i matteboka. Det ble liksom at hun måtte si det til meg, og så måtte jeg ... Det var vanskelig (elev).

«Det er veldig kontrollert alt sammen»

Intervjuene viser at det er langt bedre å være på skolen enn hjemme, men særlig smitteverntiltak på rødt nivå legger en demper på humøret og på friheten, både faglig og sosialt.

«Det føles mer tvungent. Det med pausene, særlig det å kunne ta friminutt og gå ned i kantina. Det er en veldig viktig del av skoledagen, sånn at unge ikke blir veldig overveldet. Men når vi ikke får lov til å gå i kantina og nesten ikke kan bevege oss fra pulten, så føles det ikke som en pause lenger» (elev)

Sosialt er det begrensninger på hvem elevene kan snakke med. De må sitte ved pulten sin i timen som legger begrensninger på hvem de kan samarbeide med. I friminuttene er det begrensninger på hvem de kan møte og snakke med, og lærerne

har en større inspeksjonsjobb enn i normal skole. Det gjør at elevene dels opplever å bli «overvåket» av lærerne eller andre på skolen.

«før korona kom, så var vi nesten alene i basen. Vi kunne sitte i grupper alene. Man var mye friere og kunne være der man ville. Mens nå er det litt mer sånn ... Man føler noen uker at det er litt sektopplegg. Det er veldig kontrollert alt sammen. (latter) Uansett hva du gjør, så det alltid noen som ser»(elev).

Vi spilte jo fotball, 16 personer, før dette skjedde, og nå spiller vi fotball med fire stykker. Det er ikke helt det samme (elev).

«Vi har ikke fått gjort noe av det morsomme»

Alle elevene formidler på ulike måter at tiden med annerledes-skole tar på. Også elever som tydelig mestrer skoledagen og har det greit sosialt, gir uttrykk for at mye av gnisten og gleden i skolehverdagen er borte. Energien de får av å møte andre og savnet av en tydelig overgang mellom skole og hjemme preger de fleste. Det spenner seg fra elever som sliter psykisk og dropper ut til elever som opplever at alt det som er gøy med skolen er borte.

«Jeg savner musikal og (...) vi har ikke fått gjort noe av det morsomme på ungdomskolen. Jeg gleder meg til vi kan dra på klassetur. OG jeg gleder meg til vi ikke trenger å sprite hendene » (elev).

Mange lærere bekymrer seg mye for elevene og savner den daglige oversikten over hvordan de har det.

«Jeg ser i hvert fall at veldig mange sliter psykisk. Og jeg er glad for at vi er åpne på gult nivå nå denne uken. For jeg ser jo viktigheten av å komme tilbake på skolen, som elevene også sa» (lærer).

«Å nei, ikke nå igjen»

Lærerne bruker lite tid på å klage i samtalene. Samtidig gjør totaliteten av det de forteller det enkelt å forstå at arbeidsbelastningen er høy når stadige endringer kommer i tillegg til mange ekstraoppgaver som følge av korona, som smittevern, inspeksjon, oppfølging av enkeltelever og hybrid undervisning.

Endring på kort varsel medfører ofte både kvelds- og helgearbeid, i tillegg til at man må snu opp ned på planer. At lærerne har hatt større arbeidsbelastning enn normalt det siste året, viser også tidligere studier (Federici og Vika 2020, Fjørtoft 2020, Utdanningsdirektoratet 2020).

Mange lærere savner også sosial og faglig kontakt med lærerkollegiet. Samtidig gir mange lærere uttrykk for at de setter pris på å være på skolen «tross alt», særlig når de ser hvor stor betydning det har for elevene.

«Det er noe med at når man er i klasserommet, så ser man ansiktene til elevene hver dag. Det sier så mye om hvordan elevene har det. Når man har hjemmeskole ... De har jo ikke på kamera, så det er noe med det at man går og kjenner på: «Hvordan har de det?»» (lærer).

Om undersøkelsen

For å stanse utbruddet av det mer smittsomme muterte viruset som ble oppdaget i Nordre Follo, innførte regjeringen 23. januar kraftige tiltak i 25 kommuner med virkning fra uke 4. Utdanningsdirektoratet gjennomførte spørreundersøkelser rettet mot grunnskolen og videregående skoler i de 25 kommunene. Spørreundersøkelsene ble fulgt opp med samtaler med elever og lærere om hvordan situasjonen ble opplevd, og hvordan den skiller seg fra de

andre smitteverntiltakene som skolene og elevene har levd med siden mars 2020.

Intervjuene er gjennomført av ansatte i Utdanningsdirektoratet og har foregått gruppevis, med elever og lærere fra samme skole. Vi har snakket med lærerne alene til slutt i intervjuet.

Skolene er tilfeldig valgt blant skolene som mottok den kvantitative undersøkelsen, men vi prioriterte å snakke med skoler i Nordre Follo. Totalt har vi gjennomført 5 gruppesamtaler på 5 skoler:

- 3 videregående skoler i Follo-regionen og Indre Østfold
- 2 ungdomsskoler i Nordre Follo

Til sammen har vi gjennomført gruppesamtaler med 14 lærere og 16 elever. På hver skole har rektor bistått med å finne lærere og elever, uten spesielle føringer fra oss i Utdanningsdirektoratet. I denne fremgangsmåten ligger en risiko for en viss selvseleksjon, og at det er enkelte grupper ungdommer og lærere vi ikke har snakket med.

Om kvalitativ metode

Kvalitative intervjuer brukes for å få en bedre forståelse for en problemstilling. Denne gangen ble de gjennomført blant annet for å supplere funnene fra den kvantitative spørreundersøkelsen og gi mer forståelse for hvordan skolehverdagen med strenge smitteverntiltak oppleves.

Innsikten fra disse intervjuene kan ikke generaliseres til å gjelde alle elever og lærere ved de berørte skolene. De beskriver likevel virkeligheten for noen av disse ungdommene og lærerne, og gir en dypere forståelse for viktige problemstillinger.

Kilder

Federici, R. A., og Vika, K.S. (2020): Spørsmål til Skole-Norge: analyser og resultater fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til skoleledere, skoleeiere og lærere under korona-utbruddet 2020. NIFU-Rapport 2020:13.

Andersen, R. K. Bråten, M. Takvam Kindt, T. Nyen og A. Hagen Tønder. 2021. Håndtering og konsekvenser av koronautbruddet for videregående opplæring

Caspersen, J., Hermstad, I. H., Hybertsen, I. D., Lynnebakke, B., Vika, K. S., Smedsrud, J., Wendelborg, C. og Federici, R. A.. 2021. Koronapandemien i grunnskolen - håndtering og konsekvenser

Fjørtoft, S.O. (2020): Nær og fjern. Lærerens erfaringer med digital hjemmeundervisning våren 2020. SINTEF rapport 2020/00805.

Utdanningsdirektoratet (2020): Konsekvenser av smitteverntiltak i barnehager og skoler. Ekspertgruppe 11.11.2020. Oslo.

Utdanningsdirektoratet (2021): Skolehverdagen for elevene berørt av smitteutbruddet i Nordre Follo